

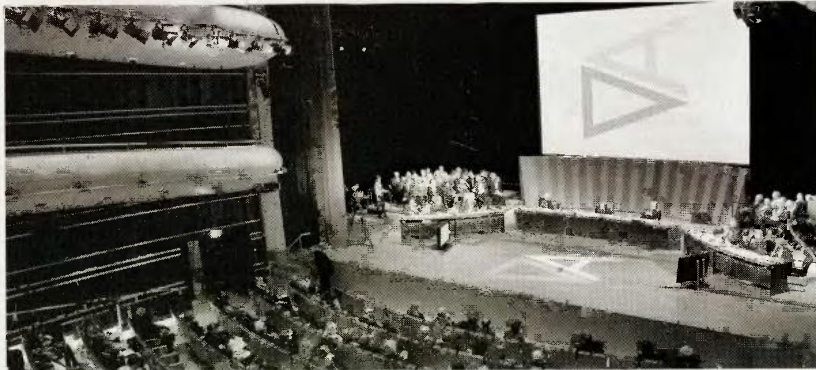

Η τρέχουσα κρίση μέσα από καιρίες ιστορικές αναγωγές της χώρας

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ
Του ΣΠΥΡΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Από τις 24 μέχρι τις 27 Νοεμβρίου στη νεότευκτη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ωνασείου πραγματοποιήθηκε το διεθνές διεπιστημονικό συνέδριο οι «Διάλογοι των Αθηνών», με προσκεκλημένους διανοούμενους και επιστήμονες από τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Στόχος του συνεδρίου ήταν η έναρξη ενός διαλόγου με τον σύγχρονο κόσμο και κεντρικό άξονα τον ελληνικό πολιτισμό στις διαχρονικές του εκφάνσεις. Στο περιθώριο των «Διαλόγων» συναντήσαμε δύο επιφανείς συμμετέχοντες, τον καθηγητή Νέας Ελληνικής Ιστορίας του King's College, Ρόντρικ Μπίτον, και τον καθηγητή Βυζαντινών Σπουδών της Ανωτάτης Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Παρισιού, Πάολο Οντορικό. Οι δύο καθηγητές προέβησαν σε διαφωτιστικές παρατηρήσεις όσον αφορά την τρέχουσα κρίση, μέσω καιριών αναγωγών στην ίδρυση του νεοελληνικού κράτους και στην κοινωνία του Βυζαντίου, αντίστοιχα.

«Στην πολιτική εξέλιξη του ελληνικού αγώνα αντιτέθηκαν δύο μεγάλες παρατάξεις ή φατρίες, όπως έλεγαν τότε», σημειώνει ο κ. Μπίτον. «Η μία των κυβερνητικών, της προσωρινής διοίκησης που πίστευε στο όραμα του έθνους-κράτους με

Η μεγάλη αίθουσα συναυλιών της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών του Ωνασείου, όπου πραγματοποιήθηκαν οι «Διάλογοι».

Δύο επιφανείς καθηγητές, ο Ρόντρικ Μπίτον και ο Πάολο Οντορικό από τους «Διαλόγους των Αθηνών», αναλύουν τα γεγονότα.

κύριο εκπρόσωπό της τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο και από την άλλη τους οπληρχηγούς, όπως ο Κολοκοτρώνης, και τους προεστούς.

Στις εσωτερικές διαμάχες κυριάρχησαν τελικά οι κυβερνητικοί, διανομοποιήθηκε ο αγώνας και επενέβησαν οι μεγάλες δυνάμεις. Από τη μια άποψη είχε δίκιο ο Μαυροκορδάτος, ότι χωρίς τη διπλωματική και νομική στήριξη των μεγάλων δυνάμεων της εποχής δεν θα μπορούσε ποτέ να γίνει ανεξάρτητο κράτος η Ελλάδα. Από την άλλη όμως είχαν δίκιο και ο Κολοκοτρώνης και οι οπληρχηγοί που δεν ήθελαν τα δάνεια από το εξωτερικό γιατί προέβλεπαν -πολύ σωστά όπως αποδείχθηκε- ότι αν κάποιος «νταραβέρι» με τους ξέ-

θα είσαι ποτέ εντελώς ανεξάρτητος. Τώρα, στις μέρες μας συμβαίνει ότι περίπου συνέβη όταν ήταν εδώ ο Μπίτον, ο οποίος διαπραγματευόταν το πρώτο δάνειο -τεράστιο για την εποχή- από την Αγγλία. Με το δάνειο επικυρώνεται η εξάρτηση, η οποία με την Αγγλία κράτησε μέχρι τον Εμφύλιο και το Δόγμα Τρούμαν το '47, όταν μας διαδέχθηκαν οι Αμερικανοί. Τώρα που είναι η Ελλάδα στην Ευρωζώνη η εξάρτηση αφορά περισσότερο τη Γερμανία. Στην ουσία όμως επαληθεύεται ότι, ακριβώς φοβούνταν ο Κολοκοτρώνης και οι ομοιοδέατες του. Η επιβίωση της

Ελλάδας συνεχίζει να εξαρτάται, όπως τότε, από το ξένο δάνειο. Δεν πρόκειται για ιστορική συγκυρία ή σύμπτωση, αλλά για σχέση αιτίας-αποτελέσματος».

«Λέγεται ότι η φορολογία η βυζαντινή ήταν φρικτή», αναφέρει ο κ. Οντορικό. «Σήμερα τι φόρο πληρώνει ένας εργαζόμενος; 40% περίπου. Η φρικτή φορολογία του Βυζαντίου ήταν 18% περίπου. Από την άλλη πλευρά στις απαρχές του Βυζαντίου, εγώ βυζαντινολόγος είμαι, για το Βυζάντιο μιλάω, αλλά αυτό ισχύει και για τη Δύση και ίσως για τη Δύση περισσότερο, από την εποχή του Διοκλιτιανού και έπειτα ο άνθρωπος ήταν δέσμιος της δουλείας του πατέρα του. Αν ο πατέρας ήταν αγρότης, αγρότης θα γινόταν κι ο γιος. Ο εργαζόμενος δεν είχε τότε τη δυνατότητα να φύγει από τον τόπο του, ήταν αναγκασμένος να συνεχίσει το πατρικό επάγγελμα στον τόπο του. Σήμερα γίνεται πάνω - κάτω το ίδιο. Οποιοσδήποτε δουλεύει την κρατάει με νύκτα και με δόντια γιατί ξέρει ότι δύσκολα θα βρει άλλη. Δεν έχει τη δυνατότητα να μετακινηθεί. Φοβάται και γαντζώνεται από τη δουλειά του γιατί συνήθως είναι και δέσμιος κάποιου δανείου κατοικίας. Σήμερα το οικονομικό σύστημα είναι φρικτό και υπάρχει τεράστια έλλειψη ομανισμού. Ο κόσμος ζει με χρήμα χωρίς αντικείμενα στην Ελλάδα. Αυτό δεν έχει καμία σχέση με τον Μεσαίωνα».